

Oppivelvollisuuden laajentamisen toimeenpanon seurantasuunnitelma ja seurannan eteneminen

Oppivelvollisuuden laajentaminen
– missä mennään? -webinaari
Perjantai 29.4.2022

Seurantasuunnitelma

Seurantasuunnitelma 2021 - 2024

- Suomenkielinen seurantasuunnitelma julkaistiin 1.10.2021. Se löytyy osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-886-1>.
- Ruotsinkielinen seurantasuunnitelma julkaistiin 1.10.2021. Se löytyy osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-890-8>.
- Tiivistetty englanninkielinen versio seurantasuunnitelmasta julkaistiin 1.12.2021. Se löytyy osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-766-6>

Oppivelvollisuuden
laajentamisen toimeenpano:
seurantasuunnitelma 2021–2024

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:45

Seurattavat temaattiset kokonaisuudet

1. Oppivelvollisten hakeutuminen koulutukseen ja koulutukseen pääsy
2. Opinto-ohjaus ja koulutukseen kiinnittyminen
3. Opetus ja ohjaus
4. Erityinen tuki ja muut tukimuodot
5. Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi
6. Uudistuksen kustannusvaikutukset
7. Uudistuksen tavoitteiden toteutuminen ja vaikuttavuus

Liite 3 Oppivelvollisuuden laajentamisen seurannan kohteet ja aikataulu

Seurannan kohde	2021	2022	2023	2024
1. Oppivelvollisten hakautuminen koulutukseen ja koulutukseen pääsy	Määrällinen seuranta opiskelijavalintarekisterin, oppivelvollisuusrekisterin ja KOSKI-tietojen pohjalta, ml. erityistä tukea tarvitsevat ja vammaiset nuoret, maahanmuuttajat ja ilman perusopetuksen päättötodistusta jääneet (myös alueellinen ja kieliryhmittäinen tarkastelu)	Määrällinen seuranta opiskelijavalintarekisterin, oppivelvollisuusrekisterin ja KOSKI-tietojen pohjalta, ml. erityistä tukea tarvitsevat ja vammaiset nuoret, maahanmuuttajat ja ilman perusopetuksen päättötodistusta jääneet (myös alueellinen ja kieliryhmittäinen tarkastelu)	Määrällinen seuranta opiskelijavalintarekisterin, oppivelvollisuusrekisterin ja KOSKI-tietojen pohjalta, ml. erityistä tukea tarvitsevat ja vammaiset nuoret, maahanmuuttajat ja ilman perusopetuksen päättötodistusta jääneet (myös alueellinen ja kieliryhmittäinen tarkastelu)	Määrällinen seuranta opiskelijavalintarekisterin, oppivelvollisuusrekisterin ja KOSKI-tietojen pohjalta, ml. erityistä tukea tarvitsevat ja vammaiset nuoret, maahanmuuttajat ja ilman perusopetuksen päättötodistusta jääneet (myös alueellinen ja kieliryhmittäinen tarkastelu)
			Selvitys kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutuksen opiskelijamäärän riittävydestä keuhalla 2022	
2. Opinto-ohjaus ja koulutukseen kiinnittyminen	Määrällinen seuranta 2. asteen osalta oppivelvollisuusrekisterin ja Vipusen tietojen pohjalta	Määrällinen seuranta 2. asteen osalta oppivelvollisuusrekisterin ja Vipusen tietojen pohjalta	Määrällinen seuranta 2. asteen osalta oppivelvollisuusrekisterin ja Vipusen tietojen pohjalta	Määrällinen seuranta 2. asteen osalta oppivelvollisuusrekisterin ja Vipusen tietojen pohjalta
	Neuvoteltavana Tilastokeskuksen erillinen tiedonkeruu perusopetuksen tehostetusta henkilökohtaisesta oppiajanohjauksesta ja laaditusta jatko-opintosuunnitelmista	Tavoitteena vakiinnuttaa tehostetun henkilökohtaisen oppiajanohjauksen määrällinen seuranta		
		Neuvoteltavana Karvin arviointi opinto-ohjauksen kokonaisuudesta, arviointi käynnistyy.	Karvin opinto-ohjauksen arviointin väliraportti valmistuu ja julkaistaan alkuvuodesta 2023.	Karvin opinto-ohjauksen arviointin loppuraportti valmistuu ja julkaistaan viimeistään 12/2024.
		Käynnistetään seurantar tutkimus perusopetuksen oppiajanohjauksesta, tutkimus käynnistyy 8/2022.	Seurantar tutkimus perusopetuksen oppiajanohjauksesta valmistuu 8/2023, raportti julkaistaan viimeistään 12/2023.	

Täydennyksiä seurantasuunnitelmaan

Majoitus- ja matkakorvauksia koskeva seuranta ja mahdollisen laajennustarpeen arviointi vuonna 2023

- Ensitietojen perusteella näyttää siltä, että majoitus- ja matkakorvauksiin varattua määrärahaa ei tulla käyttämään täysimääräisesti, joten korvausperustetta olisi mahdollista jonkin verran laajentaa.
- Laajennuksen toteuttaminen edellyttää tarkempaa tietoa voimassa olevan sääntelyn nojalla myönnettäväksi tulevien korvausten määrästä. Tarkempi arviointi on mahdollista tehdä vuonna 2023, jolloin uudistuksen piirissä olevien oppivelvollisten eli alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden määrä alkaa olla täysimääräinen.

Selvitys majoituksen järjestämisen korotusperusteen käyttöönotosta lukiokoulutuksessa

- Lukiolain 35 §:n mukaan asuminen koulutuksen järjestäjän osoittamassa asuntolassa on opiskelijalle maksutonta. Lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmä ei kuitenkaan tunnista asuntolatoiminnan järjestämistä erillisenä koulutuksen järjestäjän yksikköhinnan korotusperusteena kuten ammatillisen koulutuksen rahoituksessa.
- Oppivelvollisten opiskelijoiden maksuttoman majoituksen järjestämisedellytysten turvaamiseksi olisi tarpeen selvittää majoituksen järjestämisen korotusperusteen käyttöönotto myös lukiokoulutuksen rahoituksessa (vuosi 2023).

Opiskelijoiden kuuleminen

Seurannan eteneminen

1. Oppivelvollisten hakeutuminen koulutukseen ja koulutukseen pääsy

- Määrällistä seuranta on tehty kevästä 2021 saakka, ja sitä tehdään jatkuvasti ottaen huomioon oppivelvollisuuden toimeenpanon kannalta kriittiset ajankohdat.
- Erityisesti seurataan sitä, miten opiskelupaikan varmistaminen kaikille perusopetuksen päättäneille onnistuu, myös niille, joista on tehty ilmoitus asuinkunnalle.
- Lisäksi seurataan, missä määrin oppivelvolliset ovat vaihtaneet koulutusta tai jättäneet opinnot kokonaan kesken ja miten opinnot kokonaan kesken jättäneille löytyy opiskelupaikka.

2. Opinto-ohjaus ja koulutukseen kiinnittyminen

- Karvi on käynnistämässä keväällä 2022 opinto-ohjauksen arvioinnin, joka kattaa koko oppivelvollisuuskoulutuksen ja jatkuu vuoden 2024 loppuun saakka.
- Alkusyksystä 2022 on tarkoitus kilpailuttaa lisäksi erillinen seurantatutkimus perusopetuksen oppilaanohjauksen pedagogisen tuen vahvistamiseksi.
- Perusopetuksen oppilaanohjaukseen ja erityisesti tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen toimeenpanoon liittyvää tiedonkeruuta kehitetään.

3. Opetus ja ohjaus

- Ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjaustuntien määrää koskevat muutokset tiedonkeruuseen on tehty 2021.
- eHOKSiin tarvittavia muutoksia koskeva HE on annettu eduskunnalle 21.4.2022. Muutokset tulisivat voimaan 1.8.2022.
- Karvin ammatillisen koulutuksen yksilöllisten opintopolkujen toteutumisen arviointi on käynnissä. Arvioinnin yhteydessä selvitetään myös opetuksen ja ohjauksen riittävyttä ja määrää. Loppuraportti julkaistaan syksyllä 2022.
- OwlGroupin toteuttama S2/R2-opetuksen tilaa kaikilla koulutusasteilla tarkasteleva selvitys valmistui 2/2022.

4. Erityinen tuki ja muut tukimuodot

- Muutoksia erityisen tuen tarpeen tiedonsiirtoon nivelvaiheissa (21.4.2022 annettu HE ”oppivelvollisuuden korjaussarja”).
- Karvin ammatillisen koulutuksen erityisen tuen järjestämistä koskeva arviointi valmistui 9/2021.
  - Ministeriö arvioi muita kehittämisehdotuksia seuraavaa hallituskautta varten.
- Yhteistyössä STM:n kanssa toteutettava selvitys vammaisille opiskelijoille tarkoitettujen palveluiden, tukitoimien ja tukivälineiden saatavuudesta sekä oppimisen tueksi tarvittavien terveys-, mielenterveys-, sosiaali- ja vammaispalvelujen saatavuudesta
  - Lainsäädännön nykytilan kuvaus tehty.
  - Kevään 2022 aikana tehdään kysely koulutuksen järjestäjille ja opiskelijoille (OwalGroup).

5. Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi

- Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointia tarkastellaan vuosittain Arvo-palautteen pohjalta (viimeksi 12/2021).
- Lisäksi opiskelijoiden hyvinvointia tarkastellaan Amisbarometrin, Lukiolaisbarometrin ja Kouluterveyskyselyn pohjalta.
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolain muutosta koskeva hallituksen esitys on hyväksytty eduskunnassa 3.12.2021 (HE 165/2021) ja laki on vahvistettu 16.12.2021.

6. Uudistuksen kustannusvaikutukset

- Ensimmäiset kustannustiedonkeruista saatavat tiedot ovat käytettävissä toukokuussa 2022 (alustavat raportit) ja kunnallisten lukiokoulutuksen järjestäjien tiedot kesäkuun lopussa.
- Kunnallisten järjestäjien osalta oppimateriaalien eritellyt kustannustiedot saadaan kuitenkin vasta vuonna 2023 vuoden 2022 tiedonkeruun osalta.

7. Uudistuksen tavoitteiden toteutuminen ja vaikuttavuus

- Uudistuksen tavoitteiden toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan kunkin seurattavan temaattisen kokonaisuuden osalta koko seurantakauden ajan.
- Ensimmäiset laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat nuoret valmistuvat yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta pääasiassa vuonna 2024, joten kattavampaa tietoa uudistuksen tavoitteiden toteutumisesta ja vaikuttavuudesta saadaan vasta sen jälkeen.
- Vuonna 2024 toteutetaan laaja tieteellinen tutkimus (esim. TEAS-hanke) oppivelvollisuus uudistuksen tavoitteiden toteutumisesta, toimeenpanon onnistumisesta ja vaikuttavuudesta.

 # oppivelvollisuus